

Onderwerp

Verruiming openingstijden zondagen – Verordening Winkeltijden Nijmegen

Programma Economie en Toerisme
Portefeuillehouder J.A.R. Brom

Collegebesluit 8 juli 2025
Behandeldatum Raad
Status Openbaar

Samenvatting

Dit voorstel gaat over het verruimen van de openingstijden op zondagen voor supermarkten in Nijmegen. In 2019 is een evaluatie gedaan waaruit een verschillende mate van draagvlak bleek te zijn voor zon- en feestdagen. Op basis van de herijkte evaluatie (2025) blijkt er voldoende draagvlak te zijn onder supermarkten voor een opening vanaf 10:00 uur op zondagen in plaats van 12:00 uur. Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan deze wens die voortkomt uit verzoeken, zonder inbreuk te doen op de belangen van de relevante belangengroepen.

Voorstel

1. De Verordening Winkeltijden Nijmegen 2016 te wijzigen door hierin op te nemen dat op de zondag supermarkten voor het publiek mogen worden opengesteld vanaf 10:00 uur.

Aanleiding

Op 29 januari 2019 is een brief naar de Raad verstuurd over de evaluatie Verordening winkeltijden Nijmegen voor een verruiming van de winkeltijden, vervolgd door het Raadsvoorstel “Verordening Winkeltijden Nijmegen 2019” op 7 mei 2019. De aanleiding van de evaluatie was een in 2015 ingediende motie van D66, in combinatie met meer dan tien verzoeken van onder andere supermarkten voor verruiming van de winkeltijden.

De evaluatie liet een verdeeld beeld zien over een verruiming van de winkeltijden. De hoofdpunten waren dat er voor- en tegenstanders waren voor verschillende soorten verruimingen. Zo was er animo voor het verruimen op zondagen, maar juist tegengesteld bij het verruimen op feestdagen. De belangrijkste voordelen die werden benoemd hadden betrekking op de competitiepositie van de ondernemer en het gemak van de inwoner. De belangrijkste nadelen hadden betrekking op het gebrek aan rustmomenten en geloofsovertuigingen die in strijd waren met zo'n verruiming.

Na 2019 zijn er weer meermaals verzoeken gekomen van supermarkten die gevraagd hebben voor een verruiming van de winkeltijden.

Relevante besluitgeschiedenis

[Op 26 juni 2019 is dit onderwerp ook besproken in de Raad](#). De verruimingsopties werden toen zeer breed voorgesteld: op zondagen, op feestdagen, en op speciale dagen zoals dodenherdenking en Goede Vrijdag. Dit is toen middels hoofdelijke stemming afgewezen. Eerder is de Raad ook geïnformeerd via brief over de evaluatie van de Winkeltijden. Deze brief is op 19 januari 2019 verstuurd en had registratienummer 19.000025.

De Raad had destijds aan het college meegegeven dat feestdagen en uitzonderlijke dagen, zoals dodenherdenking en Goede Vrijdag, erg belangrijk waren om te behouden. En dat de ZZP'er en kleine winkeliers ook rustmomenten verdienen.

Beoogde impact: wijziging kaders

De beoogde impact is om de verordening te wijzigen, ten einde beter te voldoen aan de ambitie om bij te dragen aan het creëren en behouden van meer en passende banen en als stad aantrekkelijk te zijn voor werkgevers en werknemers. Het uitbreiden van de openingsuren draagt aan deze ambitie bij door gewenste werkgelegenheid te creëren, zie argument 1.4, en meer consumenten in Nijmegen te houden, zie argument 1.3. Daarbij is het ook de wens van de supermarkten dat deze verandering wordt doorgevoerd. Dit voegt toe aan de aantrekkelijkheid voor werkgevers en werknemers in de stad.

Argumenten

1.1 Uit uitgevoerde evaluaties (2019, 2025) blijkt dat de meerderheid van de supermarkten voorstander is van verruiming van openingstijden op zondag.

Een zeer grote meerderheid, namelijk 88% van de supermarkten die de enquête hebben beantwoord, zijn voor deze verruiming van de winkeltijden op zondagen.

Er zijn ook andere mogelijkheden tot verruiming uitgevraagd, bijvoorbeeld een verruiming op feestdagen of speciale dagen zoals Goede Vrijdag. Dit is gedaan bij alle relevante sectoren, de brood- en banketbranche, en bouwmarkten. Bij geen van de andere mogelijkheden of sectoren was er zo'n grote meerderheid. Dit laat zien dat ook bij ondernemers een breed geluid bestaat, waarbij dit de enige verruimingsmogelijkheid is waarbij een zeer grote meerderheid van de sector voorstander is van deze verandering.

Er is voor deze verruiming gekozen omdat zo'n overtuigende meerderheid getuigt van een duidelijk voordeel dat kan worden behaald voor de sector door deze verandering door te voeren. Deze zelfde supermarkten hadden nota bene niet zo'n zelfde overtuiging over de voordelen over een verruiming op feestdagen of uitzonderlijke dagen.

1.2 Er zijn geen negatieve signalen ontvangen van representatieve belangengroepen.

De verruiming van de openingstijden voor winkels op zondag wordt ofwel gedragen, ofwel geaccepteerd. Uit de evaluatie van 2019 blijkt dat de Raad van Levensbeschouwing en Bewonersplatform Binnenstad wel negatief waren over een verruiming op feestdagen, maar niet over een verruiming van de openingstijden op zondagen. Uit de evaluatie van 2025 blijkt dat de brood- en banketbranche ook niet negatief is over de verruiming van de openingstijden op zondagen, omdat deze branche in de regel dicht is op zondagen.

1.3 Verruiming leidt tot minder 'winkelvlucht' naar omliggende gemeenten.

Verschillende omliggende gemeenten, en andere vergelijkbare steden, kennen al bredere openingstijden op zondagen. Hierdoor gaan inwoners van de gemeente Nijmegen naar een omliggende gemeente als zijn hun boodschappen op zondag morgen willen doen. Een verruiming komt dus ten goede aan de ondernemingen die in Nijmegen zijn gevestigd.

Tegelijk zorgt dit ook voor minder verkeersbewegingen over de gemeentegrens heen.

1.4 Uit onderzoeken blijkt dat een verruiming op zondagen geen negatieve gevolgen heeft voor werknemers, consumenten en werkgevers.

Uit het onderzoeksrapport van I&O (2017) blijkt dat 46% van de Nederlanders het belangrijk vinden om op zondag hun boodschappen te kunnen doen, en dat 59% dat de 18 t/m 49-jarige groep minimaal 1 keer per maand op zondag boodschappen doet. Uit het rapport van het ministerie van EZ (2016) blijkt dat er ook doorgaans geen negatieve gevolgen zijn voor werknemers als gevolg van een verruiming op zondagen. Met name voor jonge werknemers is dit juist aantrekkelijk in verband met zondagtoeslag. Uit hetzelfde rapport blijkt dat werknemers zich doorgaans niet onder druk gezet voelen om op zondag te werken.

1.5 Dit ondersteunt supermarkten en hun werknemers doordat een verbreding van de openingstijden leidt tot een betere spreiding van consumenten.

Door een verruiming van de openingstijden, is de verwachting dat consumenten zich beter over de dag zullen verdelen. Dit blijkt uit de ervaringsantwoorden van verscheidene supermarkten die zich hierover hebben uitgelaten. Het voordeel van een betere verdeling leidt tot een prettigere ervaring voor consumenten en werknemers, die hierdoor meer afgevlakte piekmomenten ervaren.

Kanttekeningen

1.1 De zondagsrust wordt mogelijk op laagdrempelig niveau verstoord.

In verband met meer verkeersbewegingen naar Nijmeegse winkels, in plaats van naar omliggende gemeenten, kan binnen de stad op zeer laagdrempelig niveau de zondagsrust worden verstoord binnen gebieden in Nijmegen. Omdat de voorgestelde verruiming vanaf 10:00 pas geldt, en het uit aanwezigheidstrackers blijkt dat niet het merendeel 's morgens naar de supermarkt gaat, is de inschatting van de rustverstoring zeer beperkt.

Fatale termijn

Er is geen fatale termijn voor dit voorstel.

Gesprek met de stad

In de evaluatie in 2019 is er een gesprek met de stad aangegaan door belangenafwegingen te maken in gespreksavonden samen met de stad. Er zijn ook gesprekken gevoerd met partijen zoals de Raad van de Levensbeschouwing en Bewonersplatform Binnenstad. In de evaluatie van 2025 is de evaluatie herijkt van 2019: er is gekeken of de bevindingen van toen nu nog steeds gelden, en weer een poging gedaan om deze partijen te contacteren. Er is gebruik gemaakt van een enquête en uitvraag.

Soortgelijke uitkomsten blijken het geval. Ondernemers hebben openlijk kunnen reageren op de voor- en nadelen van de verandering. Bij de verruiming op zondagen is gebleken dat voor supermarkten in het specifiek deze verandering breed werd gedragen; bij andere veranderingen was dit minder het geval. Zo worden specifieke verruiming op feestdagen en speciale dagen, zoals dodenherdenking en Goede Vrijdag, niet zo breed gedragen. En worden veranderingen in andere sectoren, zoals veranderingen bij winkels, ook niet breed gedragen.

Daarom stellen we nu alleen een verruiming voor supermarkten op zondagen voor.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

Vervolg

Na vaststelling door de raad wordt in de Verordening Winkeltijden Nijmegen 2016 (Rectificatie) artikel 2 lid 2 gewijzigd door hierin het tijdstip van 12:00 uur te vervangen door 10:00 uur. Na vaststelling van deze wijziging is het voortaan voor supermarkten mogelijk om hun winkels op zondagen vanaf 10:00 uur voor het publiek open te stellen. Dit besluit wordt bekendgemaakt op overheid.nl.

Bijlagen

1. Verruiming winkeltijdenwet – Uitkomsten enquête
2. Ministerie EZ evaluatie 2016
3. I&O zondagopenstelling rapport 2017
4. Raadsvoorstel Verordening Winkeltijden Nijmegen 2019
5. Raadsbrief evaluatie winkeltijden 2019
6. Wijzigingsbesluit Verordening Winkeltijden Nijmegen 2016